

DE LAATSTE PARTIJ

Grootmeester Paul van der Sterren heeft afgelopen zaterdag in Venlo definitief zijn laatste schaakwedstrijd gespeeld. Ruim een jaar geleden was hij al gestopt met het internationale en nationale wedstrijdschaak. Maar Paul wilde graag nog éénmaal, en nu echt voor de allerlaatste keer, in Venlo een officiële wedstrijd spelen om daarna de stukken voorgoed in het doosje te doen. Die laatste wedstrijd was een simultaanwedstrijd aan 24 borden. Paul wilde graag zijn laatste zetten doen bij de club waar hij ooit (in 1969) met schaken was begonnen. Beginnen in Venlo en eindigen in Venlo. Dan is de cirkel rond, zo redeneerde hij. Paul speelde rustig en bedachtzaam als altijd en schoof 19 van de 24 spelers langzaam maar zeker

Grootmeester Paul van der Sterren bezig aan zijn allerlaatste partijen.

foto Marc van der Lee

naar hun onvermijdelijke lot. Ze moesten één voor één opgeven. De grootmeester verloor twee partijen: tegen Peter Schoeber en Terry van der Veen. Hij speelde drie maal remise: tegen Zef Hendriks, Mart Nabuurs en Piet Thijssen. Hoe je het een simultaangever moeilijk maakt, demonstreerde met name Peter Schoeber: je moet scherp spelen en ervoor zorgen dat er een moeilijke stelling op het bord komt zodat de simultaangever veel tijd nodig heeft om over de beste zet na te denken. Die tijd heeft hij niet. Want hij moet meteen weer verder naar het volgende bord en speelt in feite een snelschaakpartij tegen jou, terwijl jij meer tijd hebt. Nadat er 23 partijen waren beslist, was alleen Hans Hoedemaekers als 24ste en laatste nog over. Na zijn laatste zet tegen Hoedemaekers was het voor Paul van der Sterren over en uit. Definitief. Hij speelt geen wedstrijdschaak meer. Is het nu echt afgelopen?, zo vroeg Hans Hoedemaekers vol ongeloof. Hij kon zich gewoonweg niet voorstellen dat iemand nooit meer een wedstrijd speelt. Jawel, echt. Na 35 jaar wedstrijdschaak is het welletjes geweest. Paul van der Sterren heeft op zijn hoogtepunt dicht bij de wereldtop gezeten, is tweemaal kampioen van Nederland geworden en mag tevreden terugkijken op een mooie schaakloopbaan. Limburgs beste schaker ooit geeft nog wel training aan enkele Nederlandse toptalenten en werkt aan een boek (een inleiding in de openingstheorie). Maar dat is al-

les. Het wedstrijd-schaak is voorbij. Definitief.

- Vorige week legden we u een opdracht voor (zie diagram 1). In deze stelling ging het verder met 31. Pf3 exd3 32. Pxe5? De vraag luidde: wat had wit op de 32e zet beter kunnen doen? De oplossing is: 32.Dxd3. Hierna zou kunnen volgen: 32...Lf5 33.Pxe5 Lxd3 34.Ld4 dxe5 35.Lxe5+ Kh7 36.Tg7+ Kh8 37.Txc7+ Kg8 38.Tg7+ Kh8 39.Txa7+ Kg8 40.Tg7+ Kh8 41.Tg3+ Kh7 42.Txd3 en het eindspel is niet te houden voor zwart. Onder de goede inzenders is het boek 'Allemaal schaken' verloot. Winnaar is Herman Jacobs uit Baarlo. Hij krijgt het boek thuis gestuurd.

- In diagram 2 een nieuwe op-

Diagram 1

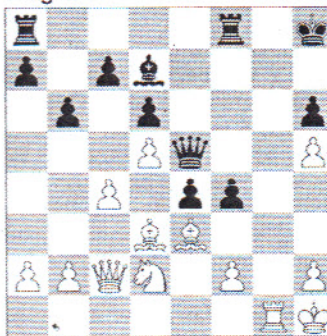
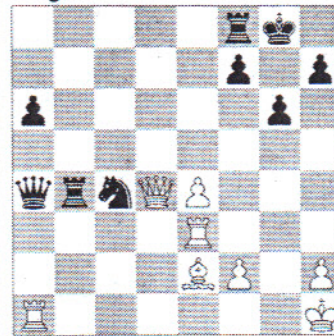

Diagram 2

dracht. Dit is een stelling uit een partij tussen Short en Ivantschuk. In deze stelling lijkt de zwartspeler (Ivantschuk) het niet gemakkelijk te hebben. Zijn dame staat aangevallen. Hij kan zich in één ruk uit zijn benarde positie bevrijden en de winst naar zich toe trekken.

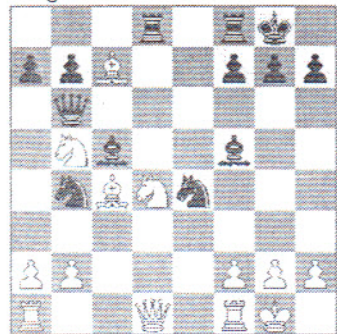
Maar de vraag is: hoe? U kunt uw oplossing sturen naar: Frank Clevers, Postbus 5114, 6130 PC Sittard, e-mail f.clevers@mgl.nl. Onder de goede inzendingen wordt het boek '75 jaar schaken in Limburg' verloot.

- In gemeenschapshuis De Baandert in Sittard start vrijdag een vierkamptoernooi. De 1ste ronde begint vrijdag om 19.30 uur. De 2de en 3de ronde beginnen op zaterdag om 10.00 en 14.30 uur.

VOORRONDEN NK

Uit Limburg hebben dit jaar twee spelers (Patrick Driessens van SV Voerendaal en Martijn Dambacher van de Blerickse schaakvereniging) deelgenomen aan de voorronden voor deelname aan het Nederlands kampioenschap 2004. De wedstrijden vonden plaats in Leeuwarden. Aan de voorronden namen 32 spelers deel. Volgens de knock-outformule bleven na de eerste ronde zestien spelers over, na de tweede ronde acht en na de derde ronde nog vier. Deze beste vier verwierven het recht om mee te doen aan het NK. De spelers die aan elkaar werden gekoppeld, speelden tweemaal tegen elkaar. Als dan nog geen beslissing was gevallen, moest een tiebreak gespeeld worden. Onze Limburgse vertegenwoordigers werden helaas al in de eerste ronde uitgeschakeld. Wel verkochten zij hun huid duur. Martijn Dambacher was in de eerste ronde gekoppeld aan Stefan van Blitterswijk. Martijn won zijn eerste partij

Diagram 1

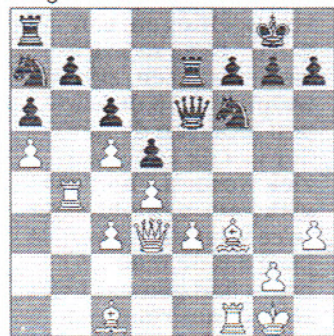
en verloor de tweede. Dat betekende dat er een tiebreak nodig was. In die tiebreak verloor Martijn, zodat hij het knock-outtoernooi moest verlaten. Patrick Driessens werd in de eerste ronde gekoppeld aan Sipke Ernst. De eerste partij werd remise. De tweede partij werd een prooi voor Sipke Ernst, zodat er ook voor Patrick een vroegtijdig einde kwam aan het toernooi in Leeuwarden.

Van Blitterswijk-Dambacher:
1.e4 e5 2.Pf3 Pf6 3.Pxe5 d6 4.Pf3 Pxe4 5.d4 d5 6.Ld3 Pc6 7.0-0 Le7 8.c4 Pb4 9.Le2 0-0 10.Pc3 Lf5 11.Lf4?! c5!? 12.Pb5? dxc4 13.dxc5 (na 13.Lxc4 a6 en 14...b5 staat zwart riant)
13...Lxc5 14.Lxc4 Db6 15.Pfd4!? Td8 16.Lc7

(zie diagram 1).

16...Txd4!
(wint een pion bij goede stelling)
17.Pxd4 Dxc7 18.Pxf5 Pxf2!

Diagram 2

19.Dh5
(probeert nog in troebel water te vissen)
19...Kh8! 20.Dh4 g5 21.Dh5 Df4 22.g4 Df3 (0-1)

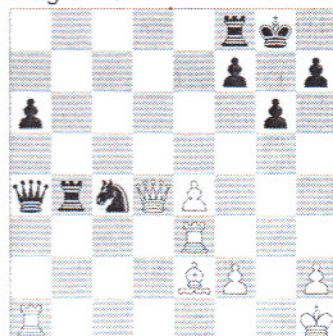
Patrick Driessens ging eervol ten onder tegen Sipke Ernst, die een fraaie aanvalspartij speelde.

Ernst-Driessens:

(zie diagram 2)

Wit heeft met a4-a5 de zwarte damevleugel vastgepind en gaat nu tot actie over.
22.c4 Td8 23.cxd5! Pxd5 24.Tb2!
(Deze toren staat ineens klaar voor de aanval op de koningsvleugel. Op e3 nemen gaat niet goed voor zwart, omdat hij na afruil pion b7 verliest en in een akelig eindspel

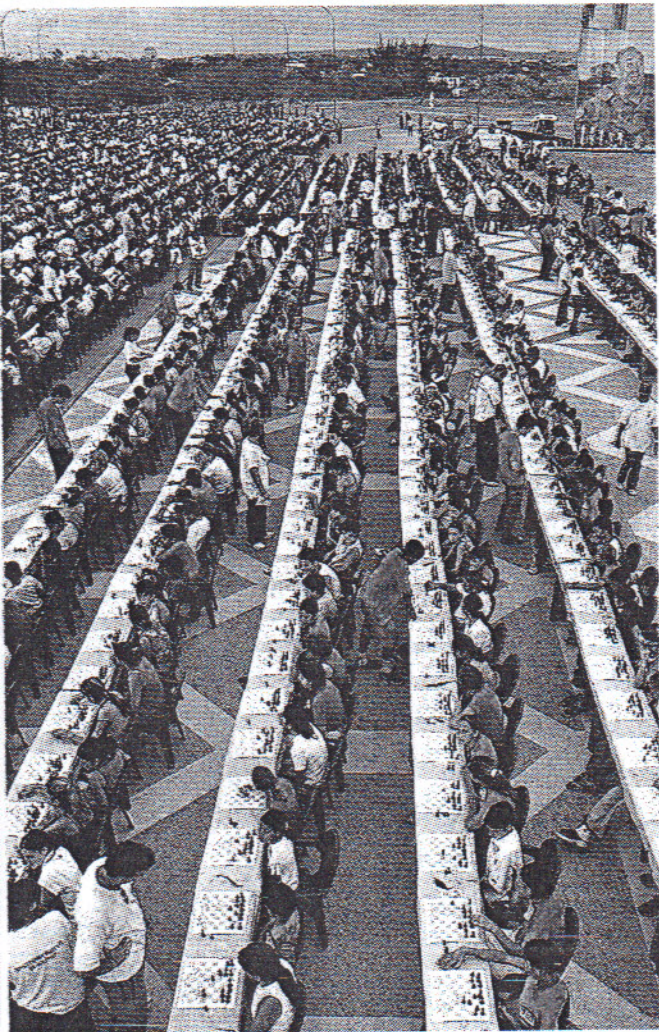
Diagram 3

terechtkomt)
24...f5 25.g4! g6 (misschien had zwart voor het onprettige 25...fxg4 26.Lxg4 Dg6 moeten kiezen. De kracht van Ernst is dat niemand meer zo'n eindspel tegen hem in gaat)
26.gxf5 gxf5 27.Tg2+ Kh8 28.Lxd5! Txd5 29.e4! Dxe4 30.Dg3 Td8 31.Kh2 De6 32.Lb2! (Niet 32.d5? cxd5 33.Lb2+ d4. Ernst heeft de slotpointe al gezien. 32...Dd5 faalt op 33.Txf5) 32...Td5 33.Te1! en zwart gaf op.

• Vorige week legden we u een opdracht voor (zie diagram 3). De opdracht komt uit een stelling uit een partij tussen Short en Ivantschuk. De dame van zwartspeler Ivantschuk staat aangevallen. Maar hij kan zich in één ruk uit zijn benarde positie bevrijden en de winst naar zich toe trekken. Hoe? De oplossing is: zwart negeert eenvoudig de aanval op zijn dame en speelt 1...Pxe3! Wit probeerde nog 2.Txa4, maar na 2... Tb1+ was zijn vonnis getekend en gaf hij op. Er had nog kunnen volgen: 3.Ld1 Txd1+ 4.Dxd1 Pxd1 5.Kg2 Ta8. Onder de goede inzenders is het boek '75 jaar schaken in Limburg' verlost. Winnaar is Louk Mingels uit Eijsden. Hij krijgt het boek thuis gestuurd.

PRACHTIGE PARTIJ

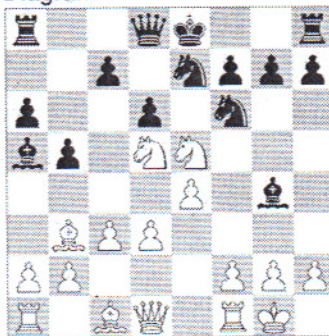
Op Cuba schaakten simultaangevers tegen in totaal 13.000 personen. Rechtsboven op de foto is op een groot scherm de Cubaanse leider Fidel Castro te zien.
Foto EPA

Jan Vale uit Maastricht heeft een prachtige partij ingestuurd. Het is de partij Tarrasch – Tsjigorin (St.-Petersburg, 1893). Wit speelt al in de opening een dame-offer!

Tarrasch – Tsjigorin
1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 a6 4.La4 Pf6 5.Pc3 Lb4 6.Pd5 La5 7.0-0 b5 8.Lb3 d6 9.d3 Lg4 10.c3 Pe7? 11.Pxe5!

(zie diagram 1). Wit wint een pion, omdat de dame niet mag worden genomen. Zou zwart de dame nemen door 11...Lxd1, dan volgt 12.Pxf6+, waarna zwart nog twee mogelijkheden heeft, namelijk óf de koning wegzetten óf het paard slaan. Slaat hij het paard met 12...gxf6 dan volgt 13. Lxf7+ Kf8 14. Lh6 mat. Zet zwart de koning weg, 12...Kf8, dan volgt 13. Ped7+ Dxd7 14. Pxd7+ en wit is uit het slagveld tevoorschijn gekomen met een voorsprong van een pion) 11...dxe5 12.Pxf6+ gxf6 13.Dxg4 Pg6 (13...Dxd3 ging niet wegens 14.

Diagram 1

Td1)

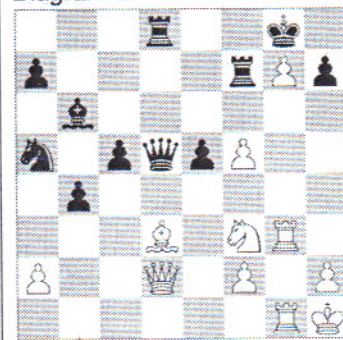
14.Ld5 Tb8 15.f4 c6 16.Lxc6+ Ke7 17.Ld5 b4 18.fxe5 Db6+ 19.Kh1 Pxe5 20.Dh5 Pg6 21.Txf6 Kxf6 22.Lg5+ Kg7 23.Dh6+ Kg8 24.Tf1 Tf8 25.Lf6 Dxf6 26.Txf6 Zwart geeft op (1-0).

• Van Jan Vale ontvingen we nog een ander meesterstuk: Anderssen-Zukertort uit 1869.

(zie diagram 2). Wit maakt het fantastisch uit.

28. Dh6! Dd6 29. Dxb7+! Kxb7 30. f6+ Kg8 31. Lh7+! Kxh7 32. Th3+ Kg8 33. Th8 mat (1-0).

Diagram 2

ZIJN MOOISTE PARTIJ

Jean Bodelier heeft een partij ingestuurd, voorzien van eigen commentaar. Hij vindt het zelf zijn mooiste partij van het afgelopen seizoen. Het betreft een partij voor de Limburgse bondscompetitie. Jean Bodelier (rating 1759) speelde met het tweede team van Heerlen tegen Sjef Senden (rating 1681), een speler van Blerick 1. De partij is vooral in het midden- en eindspel erg leerzaam vanwege de diverse motieven die in de stelling voorkomen en die bekend zijn uit de beroemde schaaklesmethode van Brunia en Van Wijgerden, ook bekend onder de naam stappenplan. Jean geeft zelf elke vrijdagavond een uurtje schaakles aan jeugdspelers van de Heerlense schaakvereniging en gebruikt daarbij deze methode.

Sjef Senden – Jean Bodelier
Hollandse verdediging.

1. d4 f5 2. c4 Pf6 3. Pc3 d6 4. Pf3 g6
5. g3 Lg7 6. Lg2 c6 7. 0-0 0-0 8. Te1
De8 9. d5?! c5 10. e4 fxe4 11. Pg5

Jan Hendrikx, zilveren jubilaris van De Postertoren.

(Valt de pion vier keer aan. Vaker proberen te verdedigen heeft niet zoveel zin. Daarom ging ik verder met het ontwikkelen van de stukken)
11....Pa6
(Met de bedoeling om het veld c7 extra te dekken als er zich een voorpost op e6 zou komen)
12. a3?! Pc7
(Bezet een belangrijk veld in deze stelling)
13. Pgxe4?!
(Het lijkt mij verstandiger om Pc3xe4 te spelen, want zo worden alle witte stukken actiever. In het stappenplan wordt het behandeld in stap 3 les 8)
13....Pxe4
(Het is bijna bittere noodzaak. Wit heeft grote activiteit op de e-lijn en het is het beste om de activiteit zo snel mogelijk te reduceren)
14. Pxe4 Df7!
(Zwart anticipeert op de volgende zetten van wit heel goed. De dame moet uit de dreigende penning en maakt het veld vrij voor de toren om

daar de toren te kunnen zetten. Thema veldruiming, dit wordt vaker in verband gebracht met een aanval, maar kan ook ter verdediging worden gebruikt)

ZIE DIAGRAM 1

15. De2 h6
(Het is de beste verdediging. Wit dreigde zowel Pg5 (met aanval op de dame) als op de pion op e7 een dubbelaanval te doen, met als thema's hout + veld. Stap 3 les 2)
16. Le3 Lf5
(Zwart heeft nu ook zijn ontwikkeling bijna voltooid en nu gaat de partij eigenlijk pas beginnen)
17. Tac1 Tab8 18. b4 b6
(Zwart kan beter geen cxb4 spelen, want het veld c5 valt altijd in wits handen)
19. b5 Pe8
(Wit heeft op de damevleugel meer

bewegingsvrijheid, maar de strijd zal beslist worden op de koningsvleugel. Het paard dekt de pion d6 extra)
20. Lf4 Td8 21. Pc3 g5!
(Zwart profiteert nu van het feit dat wit geen stuk kan ruilen voor twee pionnen)
22. Ld2 Lf6
23. g4?! Lg6
(Veel beter dan bijvoorbeeld Ld7 of Lc8. Nu kan de loper nog helpen bij de verdediging)
24. Tf1 Le5 25. Tce1 Dh7
(Zwart loert op het veld d3)
26. Le4 Pf6!

ZIE DIAGRAM 2

Zwart tracht het spel naar zich toe te trekken.

27. Lxg6 Dxc6 28. f3 Tf7 29. Pe4 Tdf8 30. Kg2 Pd7 31. Le3 Lf4 32. Lxf4 Txf4 33. Pg3 Pe5
(Dit is een mooi veld voor het paard)
34. Pf5 Df6 35. h3?? Txc4?!
(De partij wordt volgende week vervolgd)

● Schaakvereniging De Postertoren, gevestigd in Herkenbosch, bestaat 25 jaar. Medeoprichter van de club Jan Hendrikx uit Posterholt werd gehuldigd in verband met zijn 25-jarig lidmaatschap. Binnenkort meer over het zilveren jubileum van deze vereniging.

● Op pinkstermaandag begint om 10.00 uur een jeugdtoernooi in café-zaal Op de Heide, Spechtstraat 58, Tegelen.